VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Komission tiedonanto säästämis- ja sijoitusunionista

SATU NOUSIAINEN, FINANSSINEUVOS,
ANTTI MAKKONEN, LAINSÄÄDÄNTÖNEUVOS
TALOUSVALIOKUNTA
15.4.2025

Tausta

- Komission tiedonanto säästämis- ja sijoitusunionista (SIU, Savings and Investment Union) 19.3.2025.
  - Jatkoa vuodesta 2015 lähtien käydylle keskustelulle ja komission säädösehdotuksille pääomamarkkinaunionin toteuttamiseksi EU:ssa.
  - Pääomamarkkinaunionin kehittämisestä annetussa selvityksessä E 44/2024 vp on muodostettu mm. seuraavat kannat:
    - Suomi pitää erittäin tärkeinä säästämis- ja sijoitusunionin strategisia tavoitteita, suhtautuu jatkokehittämiseen myönteisesti ja kannattaa pääomamarkkinaunionin loppuunsaattamista.
  - EU:n lisääntyneet rahoitustarpeet ja talouden kilpailukyky edellyttävät toimia rahoituksen saatavuuden ja monipuolisten rahoituskanavien edistämiseksi pankkirahoituksen rinnalla.
  - Tiedonannossa esitetyt toimet tukevat myös komission ReArm Europe –suunnitelmaa, jonka yksi tavoite koskee yksityisen rahoituksen saatavuuden parantamista puolustusinvestointien vauhdittamiseksi (erillinen selvitys E 21/2025 vp.).
  - Tiedonannon ehdotukset sisältävät sekä sääntelyaloitteita että muita toimia, jotka liittyvät pääomamarkkinaunionin toteuttamiseen ja edistävät myös pankkisektorin kehittämistä ja pankkiunionin viimeistelyä.
  - Tiedonanto sisältää komission suunnitelman lakialoitteista ja muista toimista erityisesti vuosina 2025 ja 2026.

Tiedonannon pääasiallinen sisältö

- Tiedonannossa on kuvattu strategia, jolla komissio pyrkii toteuttamaan säästämis- ja sijoitusunionin EU:ssa (SIU). Sen avulla edistettäisiin kansalaisten varallisuutta ja EU:n taloudellista kilpailukykyä nopeasti muuttuvassa kansainvälisessä ympäristössä. SIU kattaisi sekä pääomamarkkinaunionin että pankkiunionin.
- Politiikkatoimet on jaettu neljään osaan: A) kansalaiset ja säästäminen, B) sijoitukset ja rahoitus, C) integraatio ja skaalautuvuus ja D) tehokas ja harmonisoitu valvonta.
- Komissio perustelee SIU:n tarpeellisuutta nykyisessä tilanteessa ilmastonmuutoksella, teknologian kehityksellä ja geopoliittisilla yhteyksillä. SIU:n avulla kanavoitaisiin rahoitusta tuottaviin ja strategisesti tärkeisiin investointeihin ja tarjottaisiin laajempi valikoima sijoitusmahdollisuuksia kansalaisille ja yrityksille.
- SIU:n avulla saataisiin EU:n taloudellinen potentiaali käyttöön sekä EU:n että kansallisella tasolla. SIU:n rakentaminen on EU:n ja sen instituutioiden sekä jäsenvaltioiden vastuulla.

Suomen kantojen täydentäminen

- Suomi pitää tärkeänä yhteismarkkinan skaalaetujen hyödyntämistä. Pääomamarkkinaunioni voi parhaimmillaan olla markkinaehtoisen integraation edistäjä ja hajauttaa riskejä talous- ja rahaliitossa.
- Suomi yhtyy tiedonannon arvioihin Euroopan kasvavista rahoitustarpeista puolustukseen, digitalisaatioon, puhtaaseen siirtymään ja ikääntymiseen liittyen.
- Suomi korostaa varhaisen vaiheen ja kasvuvaiheen innovatiivisten kasvuyritysten oman pääoman ehtoisen rahoituksen saatavuuden merkitystä innovaatioiden, teknologisen kehityksen ja siten talouskasvun näkökulmasta.
- Suomi kannattaa tiedonannon mukaisesti sekä EU:n laajuisia että kansallisia toimia. Näitä ovat mm. EU-sääntelyn tarkistaminen arvopaperistamisesta, valvonnasta ja EuVECA-rahastoista ja toisaalta kansalliset toimet kuten säästämis- ja sijoitustuotteet tai –tilit ja niiden kannustimet sekä talousosaamisen edistäminen.
- Suomi painottaa riittävää sääntelyä rahoitusmarkkinoiden vakauden ja sijoittajansuojan turvaajana. Samalla on huolehdittava, etteivät velvoitteet vaikuta rahoituksen hintaan tai saatavuuteen kohtuuttomasti eikä luoda markkinoille tulon esteitä. Sääntelyä kevennettäessä järjestelmäriskit eivät saisi merkittävästi kasvaa.
- Suomi korostaa, että painopiste on EU:n pääomamarkkinoiden kehittämisessä pankkikeskeisen rahoitusjärjestelmän rinnalla. Samalla on varmistettava rahoitusjärjestelmän vahva häiriönsietokyky ja sääntelyn ennakoitavuus, erityisesti globaalin talouden epävarmuustekijät huomioon ottaen.
- Valtioneuvosto tarkentaa kantojaan tulevien komission ehdotusten myötä.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos

SATU NOUSIAINEN, FINANSSINEUVOS
ANTTI MAKKONEN, LAINSÄÄDÄNTÖNEUVOS